

DE VORBĂ CU ALEXANDRU DARIE

"România duce lipsă de multe lucruri, dar nu și de regizori de teatru de mîna întâi - acum, un alt nume se adaugă pe listă: Alexandru Darie" (SUNDAY INDEPENDENT). Presa britanică, de regulă laconică, rece și săracă în afirmații entuziaste, își confirmă felul de a fi prin excepții. Acesta - de excepție - era tonul presei scrise în momentele cînd l-am întîlnit pe Darie la "The inovative Oxford Company" (THE INDEPENDENT), cum alintă cronicarii teatrul din cunoscuta localitate.

Compania s-a remarcat în ultimii ani prin susținerea unei politici repertoriale echilibrate, din care nu lipsește, evident, Shakespeare. Directorul artistic al instituției, John Retallack, a produs cu succes un cvartet shakespearian destinat să valorifice "tema" conducătorilor: **Regele Lear, Măsură pentru măsură, Cum vă place, Furtuna**. **Mult zgomot pentru nimic** inaugurează un alt ciclu, mai complex, destinat să provoace noi opinii referitoare la contemporaneitatea dramaturgului din Stratford-upon-Avon. Întrebat cum își motivează opțiunea pentru textul respectiv, Alexandru Darie a spus: "E o piesă foarte ciudată, unde comicul e amestecat cu evenimente stranii și tragice. Piesa este, de asemenea, foarte contemporană, dacă te gîndești la ceea ce se întîmplă acum în toată lumea. Colapsul marilor imperii, lupte, războaie... Privesc **Mult zgomot pentru nimic** ca pe o mare poveste de dragoste montată împotriva unei lumi deosebit de violente. Acțiunea poate fi văzută ca un sandwich: fericire între două nefericiri. Oamenii vin de la război; ei sînt pururea pe grabă, iar ritmul se accelerează pe măsură ce te lași furat de povestea în care ești implicat".

Schimbările survenite în ultima vreme în plan social, economic și politic, senzația de instabilitate generală îl determină pe regizor să conștientizeze în spectacol anumite frămîntări și neliniști comune tuturor cetățenilor din Estul Europei: "Este ca și cum te-ai gîndi la fericirea umană și te-ai întreba pe tine însuși cît de mult timp vor

marginalii la un nou succes al teatrului românesc în străinătate

rămîne deschise ușile și dacă nu cumva sînt gata să se închidă la loc..." De fapt, actualitatea lui Shakespeare este de domeniul evidentei, întrucît, după Darie, "conflictul e mereu dublat de o îndoială. Lumea din **Mult zgomot...** este o lume de oameni care se spionează unii pe alții, este o lume a îndoielii. Chestiunea aceasta este foarte actuală în universul nostru plin de incertitudine". În această ordine de idei, montarea ambiționează sinteza principiilor amintite și raportarea acestora la scară mondială. Nu întîmplător distribuția "numără actori britanici de diferite origini etnice, iar costumele sînt reprezentative atît pentru balcani cît și pentru zona Orientului Îndepărtat", se confesează în continuare regizorul. Și spațiul scenic, la rîndul său, e conceput ca un cadru adecvat schimbărilor: pe o structură fixă, imaginată sub formă de porți, suprafețe imense de imprimeuri se succed ca un simbol al comunității umane internaționale ai cărei membri sîntem, cu sau fără voia noastră. Reflexia unei oglinzi, plasată central, alături de scînteierile haotice ale pîrîșului răspîndit pe rampă fascinează și totodată integrează publicul în atmosfera piesei.

Impactul vizual și tempo-ul impus acțiunii sînt tot atîtea căi de comunicare cu spectatorii din toate colțurile mapamondului. Conform tradiției OSC, trupa spectacolului creat de Darie susține șase săptămîni de turnee în mai toate orașele Angliei - dintre care cităm Sheffield, Oxford, Cambridge, Swindon -, dar și în țări ca Malaezia și Japonia, la "Globe Theatre" din Tokio. Deci, producțiile OSC trebuie să se adreseze unor spectatori fundamental diferiți. În astfel de condiții, soluția companiei din Oxford este încrederea totală în forța regizorului angajat.

DAN VASILIU

MULT ZGOMOT PENTRU NIMIC de William Shakespeare • **OXFORD STAGE COMPANY**, Marea Britanie • scenografia: Maria Miu • muzica : Karl James • lighting design: Raymond Cross • regia: Alexandru Darie • Turnee în toată Marea Britanie, Malaezia, Japonia.

Regizorul român Alexandru Darie a înregistrat anul trecut un hit cu spectacolul său **Visul unei nopți de vară**. Acum el s-a reîntors să conducă actorii englezi de la Oxford Stage Company, regizînd o comedie despre sex și despre război, așa cum n-ai mai văzut niciodată. Felul senzual în care regizorul folosește dansul sau mișcările rituale și precizia extrem de bine ghidată a mizanscenei fac un spectacol uluitor. O seară extraordinară... Imagini ca aceea a lui Hero scufundîndu-se moartă în propria ei rochie de mireasă vor rămîne pe tine pentru totdeauna" (Robin Thorben, "THE GUARDIAN", 18 iulie 1992).

"O sărbătoare pentru ochi. Este o experiență teatrală proaspătă, vie și extrem de diferită. Un regizor extrem de vizual" (Robert Gore-Langton, "DAILY TELEGRAPH", 12 august 1992).

"Adăugîndu-se forței vizuale a seriei, prospețimea regiei este minunată. Duceți-vă să vedeți **Mult zgomot...** pentru frumusețea acestui spectacol, pentru surprizele pe care le oferă și pentru straniile sale ritualuri" (Kate Kellaway, "THE OBSERVER", 9 august 1992).

"Adio plictiseală, acest spectacol este exploziv! Totul funcționează remarcabil de bine și sînt enorm de multe lucruri de lăudat aici..." (Stephen Swain, "CAMBRIDGE EVENING NEWS", 28 iulie 1992).

"După vizionarea spectacolului de astă seară

cu **Mult zgomot...**, nu pot crede decît că alte trupe se apropie de Shakespeare într-un mod plin de nervozitate și parcă cerîndu-și continuu scuze. Spectacolul văzut de noi este viu, șocant și diferit în mod remarcabil. El e plin de culoare, iar vibrația scenografiei și a costumelor nu e egalată decît de aceea a interpretării actoricești. Este un spectacol de o cuceritoare onestitate, lucru pe cît de rar astăzi, pe atît de valoros. **Mult zgomot...** este strălucitor, zgomotos și jignitor, căutînd cu atîta prospețime în profunzime, încît mi-a revelat porțiuni din Shakespeare despre a căror existență uitasem cu desăvîrșire" (Julia Walker, "THE OXFORD TIMES", 7 august 1992).

"În conjuncție cu scenografa Maria Miu, Darie se dovedește a fi un regizor genial, dîndu-ne un spectacol tumultuos și plin de culoare, a cărui putere de invenție îți taie respirația... Rareori ne-a apărut Shakespeare ca fiind atît de exotic. Distribuția este contaminată de bucuria jocului, caracteristică a ansamblurilor est-europene. Un spectacol întunecat, dar deplin satisfăcător!" (Alfred Hickling, "THE YORKSHIRE POST", 17 iulie 1992).

"Un spectacol multicultural și plin de energie. Tînărul regizor Alexandru Darie a fost crescut în România monocromă a lui Ceaușescu, dar asta se pare că nu a jucat nici un rol în a face să pălească un talent plin de culoare. Avem aici o interpretare profund inovatoare și imaginativă a piesei. Un spectacol excelent (...) din care Darie extrage maximum de comedie" (Kirsty Milne, "SUNDAY TELEGRAPH", 9 august 1992).